

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 1.30 (הוראה 30 לפרק 1 בתע"ס) מס' עמודים: 17

תאריך תחולה: 1.8.2009 תאריך פרסום: א' באב תשס"ט
22 ביולי 2009

הסדרים למימוש חוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה) התשס"ב - 2002

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו באה במקום הוראה מיום 29.6.2006, ומעודכנים בה סוגי הסיוע שניתנים עפ"י תיקון לחוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה) התשס"ב - 2002.

1.2 משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל מרכז סיוע למשפחות נפגעי תאונות דרכים, במטרה לסייע למשפחות בהן נפטר בן משפחה כתוצאה מתאונת דרכים, (להלן: מרכז הסיוע).

1.3 הרשות המקומית תמנה נציג מטעמה שילווה את השוטר להודעה לבן משפחה של אדם שנפטר כתוצאה מתאונת דרכים, בכפוף לחוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה) התשס"ב - 2002 (נספח א').

2. מסירת הודעה לבני המשפחה

א. נפטר אדם כתוצאה מתאונת דרכים, תימסר על כך הודעה לבן משפחתו;

ההודעה תימסר על ידי שוטר, שילווה על ידי מי שמונה לכך ברשות המקומית, וכן על ידי נציגי גורמים אחרים, ככל שנדרש בנסיבות העניין.

ב. רשות מקומית תמנה עובד, שיהיה אחראי לקיום הקשר השוטף עם היחידה המשטרתית, לתיאום בתוך הרשות המקומית, ובינה לבין הגורמים הנוספים שימונו, כאמור בסעיף קטן (א), בין השאר לשם הבטחת ליווי לשוטר בעת מסירת ההודעה בהתאם להוראות אותו סעיף קטן.

3. סוגי הסיוע

א. מתנדבים

הסיוע למשפחות הנפטרים, כתוצאה מתאונת דרכים יכול להיעשות גם באמצעות מתנדבים, שקיבלו הכשרה מתאימה, וימצאו בקשר עם רכז המתנדבים במחלקה לשירותים חברתיים או המתנייס המקומי.

ב. מתנדב/ת שירות לאומי

רשות מקומית בה יש יותר מ- 3 הרוגים בתאונות בשנה תוכל להסתייע במתנדב/ת שירות לאומי לסיוע בטיפול במשפחות, בהתאם לתיאור המשימות (נספח ב'). לקבלת מתנדב/ת שירות לאומי יש לפנות למרכז הסיוע במשרד הרווחה רחי יד חרוצים 10, ירושלים, אשר יפנה את הבקשה לגוף המוכר המטפל בהפניית מתנדב/ת שירות לאומי וקשור בהסכם רלוונטי עם המשרד.

ג. קבוצת תמיכה

מרכז הסיוע יוזם ומסייע בהקמתן של קבוצות תמיכה לבני משפחות של נפגעי תאונות דרכים ובהנחייתן. ניתן לשלב משפחות שכולות בקבוצות תמיכה ע"י פניה למרכז הסיוע.

4. הוצאות נלוות

קריאת פתע

רשות מקומית בה נדרש עובד סוציאלי מהמחלקה לשירותים חברתיים לצאת למתן סיוע מיידי למשפחה בה נהרג בן משפחה בתאונת דרכים, מחוץ לשעות העבודה המקובלות ומחוץ לשעות כוננות, רשאית המחלקה לדווח למשרד על קריאת פתע.

5. הכשרה והדרכה

מרכז הסיוע אחראי להכשרתם ולהדרכתם של העובדים המשולבים בפעילות למימוש החוק.

6. דיווח

- 6.1 מנהל המחלקה לשירותים חברתיים ידווח למרכז הסיוע במשרד הרווחה על כל משפחה לה נמסרה הודעה את הפרטים בהתאם לטופס (נספח ג'), לא יאוחר מחודש מיום מסירת ההודעה.
- 6.2 דיווח על קריאות פתע יועבר לרכז בכיר לכ"א בתחום ארגון מינהל וכ"א ברשו"מ במחוז הרלוונטי. הדיווח יהיה ע"ג טופס קליטת תשלומים חודשיים טופס 100 א' - (נספח ד') בצירוף (נספח ה'). המשרד יזכה את הרשויות המקומיות בגין ההוצאה בקובץ כ"א בהסתמך על הדווח בטופס 100 א'.
- 6.3 דיווח על הוצאות למימוש החוק יהיה על גבי טופס טז' / 17 דו"ח על ביצוע הוצאות בחודש (נספח ו') עפ"י ההנחיות בהוראה 1.18 בתע"ס.

7. מימון

7.1 המימון יעשה לפי תקנה תקציבית "מרכז סיוע לבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים (כולל העברה למשטרה)" 23.10.72.51 בכפוף לתקציב המאושר ובהתאם לסיווג.

7.2 המימון עבור קריאת פתע יעשה מתקנה תקציבית 23.10.13.41.

8. בקרה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת בידי מפקחיו במחוזות ובידי האגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי

חוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה), התשס"ב-2002¹

1. הגדרות

בן זוג, ילד, הורה, אח או אחות, או בן משפחה אחר שהיה תלוי בנפגע תאונת דרכים;	"בן משפחה" -
אדם שנפטר כתוצאה מתאונת דרכים;	"נפגע תאונת דרכים" -
כהגדרתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 ² ;	"תאונת דרכים" -
שר העבודה והרווחה.	"השר" -

2. מרכז סיוע לבני משפחה של נפגעי תאונות דרכים

- (א) מוקם בזה, במשרד העבודה והרווחה, מרכז סיוע לבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים, שימומן לפי הוראות סעיף 6 (להלן - המרכז).
- (ב) המרכז ינוהל על ידי מנהל שימנה השר מבין עובדי המדינה שבמשרדו; למרכז יהיה צוות היגוי ואלה חבריו:
- (1) שלושה נציגי משרד הממשלה שימנה השר הממונה על אותו משרד מבין עובדי המדינה שבמשרדו והם: משרד העבודה והרווחה שנציגו יהיה היושב ראש, משרד התחבורה ומשרד הבריאות;
- (2) נציג המשטרה שימנה השר לביטחון הפנים מבין המשרתים במשטרת ישראל;
- (3) נציג המוסד לביטוח לאומי שימנה השר מבין עובדי המוסד;
- (4) חמישה נציגי ציבור שימנה השר והם: פסיכולוג הרשום בפנקס הפסיכולוגים לפי חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977³, עובד סוציאלי כהגדרתו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996⁴, נציג המרכז לשלטון מקומי ושני נציגים של ארגונים המייצגים נפגעי תאונות דרכים.
- (ג) צוות ההיגוי ייעץ למנהל המרכז בנושאים הקשורים בפעילות המרכז.

(ד) חבר צוות ההיגוי לא יהיה זכאי לתמורה בעד שירותיו לפי חוק זה, ואולם הוא יהיה זכאי להחזר הוצאות סבירות שהוציא במילוי תפקידו, כפי שייקבע.

3. מטרות המרכז ותפקידיו

(א) מטרות המרכז ותפקידיו הם:

- (1) להעביר ליחידה המשטרתית את הסכומים למימון ההקמה, ההדרכה והפעילות שלה;
- (2) לקדם ולשפר את הסיוע הניתן לבני משפחתו של נפגע תאונת דרכים, באמצעות משרדי ממשלה ורשויות מקומיות, או באמצעות גופים או יחידים שמטרתם מתן סיוע לבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים ולמי שנפצעו או שנחבלו בתאונת דרכים;
- (3) לייעל ולתאם את הטיפול בבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים;
- (4) לבצע מחקרים, סקרים ובדיקות אחרות לצורך גיבוש מדיניות סיוע לבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים;
- (5) להכין חומר כתוב הכולל מידע בדבר זכויותיהם של בני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים ובדבר שירותי קהילה ומוסדות לייעוץ ולטיפול בבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים, שיימסר למשפחה;
- (6) ליזום ולסייע בהקמה והנחיה של קבוצות תמיכה לבני משפחתם של נפגעי תאונות דרכים;
- (7) לפעול בכל נושא אחר שהמרכז ימצא לנכון, לצורך תיאום וקידום הטיפול בבני משפחה של נפגעי תאונות דרכים או במי שנפצעו או שנחבלו בתאונת דרכים.

(ב) מנהל המרכז, בהתייעצות עם צוות ההיגוי, יחליט על הפעולות הנדרשות לצורך ביצוע המטרות המפורטות בסעיף קטן (א), ובכפוף להוראות סעיף 6 (ב) על ייעוד כספי המרכז ומימון הפעולות שאושרו, כאמור, במסגרת תקציב המרכז.

(ג) פעולות המרכז לפי חוק זה ייעשו, ככל האפשר בעזרת מתנדבים מקרב בני משפחותיהם של נפגעי תאונות דרכים.

4. היחידה המשטרתית

במשטרת ישראל תוקם יחידה שתרכז את ההודעות בנוגע לנפגעי תאונות הדרכים ותהיה אחראית למתן הודעות לבני משפחתם של הנפגעים, כאמור בסעיף 5 (בחוק זה - היחידה המשטרתית); היחידה המשטרתית תעביר למרכז נתונים על פעולותיה.

5. מסירת הודעה לבני משפחה

(א) נפטר אדם כתוצאה מתאונת דרכים, תימסר על כך הודעה לבן משפחתו; ההודעה תימסר על ידי שוטר, שילווה על ידי מי שמונה לכך על ידי הרשות המקומית וכן על ידי נציגי גורמים אחרים, ככל שנדרש בנסיבות הענין; לצורך זה תמנה כל רשות מקומית נציג מבין עובדיה או שלא מבין עובדיה.

(ב) רשות מקומית תמנה עובד, שיהיה אחראי לקיום הקשר השוטף עם היחידה המשטרתית ולתיאום בתוך הרשות המקומית, ובינה לבין הגורמים הנוספים שימונו, כאמור בסעיף קטן (א), בין השאר לשם הבטחת ליווי לשוטר בעת מסירת ההודעה בהתאם להוראות אותן סעיף קטן.

6. מימון [תיקון: התשס"ו]

(א) לשם מימון פעולות המרכז יועבר תקציב ממשרד האוצר, מתוך תקציב המדינה המיועד לרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים (הוראת שעה), התשס"ו-2006¹⁸. (להלן - החוק); הסכום שיועבר כאמור לא יהיה נמוך מהסכום שהועבר למרכז בשנת התקציב 2006.

(ב) מחצית מהסכום האמור בסעיף קטן (א) יועבר ליחידה המשטרתית, באמצעות המרכז; שר האוצר, בהתייעצות עם השר והשר לביטחון הפנים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע שיעור אחר.

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע מועדים וליתן הוראות בכל הנוגע להעברת הסכומים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

7. סייג לתחולה

חוק זה לא יחול על בני משפחתו של מי שנפגע בתאונת דרכים -
(1) בתקופת שירותו הצבאי ועקב שירותו;
(2) בפגיעת איבה, כהגדרתה בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשי"ל-1970.⁶

8. ביצוע

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו, לרבות לענין מסירת הודעה למשפחה בהתאם ולהוראות סעיף 5.

9. תחילה

תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו.

שלמה בניזרי
שר העבודה והרווחה

אריאל שרון
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

תפקיד בת שירות -

רכזת חוק נפגעי תאונות דרכים ברשות המקומית

=====

סיוע לעובדים המקצועיים של הרשות המקומית במשימות הבאות:

1. הודעה לצוות ההודעה על האירוע.
2. תאום הקשר בין המחלקה לשירותים חברתיים לבין משפחת ההרוג או הפצוע קשה בהנחיית עו"ס.
3. סיוע בהכנת ההכשרה וההשתלמויות לצוות ההודעה המקומי.
4. סיוע בהכשרת המתנדבים למען משפחות נפגעי תאונות דרכים בהנחיית העו"ס.
5. העברת מידע על הטיפול במשפחות נפגעי תאונות דרכים למרכז הסיוע במשרד הרווחה.
6. סיוע פעיל לבני המשפחות וליוויים עפ"י הנחיות העו"ס.

נספח ג' (1.30)

שם הרשות: _____

תאריך: _____

לכבוד מנהלת מרכז הסיוע למשפחות נפגעי תאונות דרכים

משרד הרווחה

רח' יד חרוצים 10

ירושלים טל: 02-6708105

טופס דיווח - על משפחה נפגעת תאונות דרכים

פרטי התאונה:

שם: _____ מ.ז. _____

כתובת משפחת ההרוג _____

שם פרטי ושם משפחה של מקבל ההודעה: _____

כתובת מקבל ההודעה: _____

תאריך התאונה: _____ שעה: _____

מיקום ונסיבות התאונה: _____

שמות חברי צוות ההודעה ותפקידם

קצין המשטרה: _____

נציגי המחלקה לשירותים חברתיים:

_____ (1)

_____ (2)

_____ (3)

תאריך מסירת ההודעה: _____ שעה: _____

בירור ראשוני על צרכי המשפחה

אינם מעוניינים בסיוע המרכז.

מעוניינים בסיוע ע"י מתנדבים.

מעוניינים להשתתף בקבוצות תמיכה.

נמסרה חוברת מידע למשפחה.

אחר

צרכים מיוחדים של המשפחה

הערות למתנדב

איש הקשר: _____ תפקיד: _____

מס' טלפון במשרד: _____ נייד: _____

שם ממלא הטופס	תפקיד ממלא הטופס	תאריך
---------------	------------------	-------

נספח ה' (1.30)

יש למלא את הטופס על כל פרטיו

המחלקה לשירותים חברתיים _____

דו"ח על יציאה לקריאת פתע בתפקיד לנושא תאונות דרכים
לחודש _____ (לעובד סוציאלי)
(מחוץ לתוכנית העבודה השבועית הקבועה ומחוץ לשעות הכוננות)

=====

שם העובד/ת _____ מ.ז. _____

תאריך	יום בשבוע	יום שבתון/ חג (סמן V)	שעת יציאה משעה עד שעה	פרוט המשימה	הערות

סה"כ שעות

הצהרה:

הינני מצהיר/ה בזה כי קריאת הפתע בוצעה שלא במסגרת שעות הכוננות ולא במסגרת שעות העבודה הקבועות

שעות העבודה הקבועות שלי הינן: משעה _____ עד שעה _____

תאריך _____ חתימת העובד/ת _____

אישור מנהל/ת המחלקה לשירותים חברתיים

שם _____

חתימה _____

הטופס נועד למילוי פרטים על הוצאות לכל הפעולות כולל פעולות קהילתיות.

הוראות למילוי הטופס

1. למלא כל סוג עזרה מפרט תקציבי אחד בדו"ח נפרד.
2. הסכום לתשלום שידשם בעמוד י"ד שווה לעלות העזרה פחות השתתפות הפונה ששולמה ישירות לספק.
3. בית תשלום לספק ו/או נותן שירות, יש לנכות מס הכנה במקור, כמקובל.
4. אין לתת לפונה תשלומים דרך הרשות במשך יותר מחודש אחד, אלא אם אין אפשרות לדווח בקבצים הממוכנים בעגין.
5. מילוי הטופס יעשה ע"י עובד מינהל וזכאות, ומתוך הכתוב בטופס ההחלטה (ט"ז 8).
6. טופס שלא ימולא כראוי, יוחזר ולא יטופל.
7. כאשר פונה משלם השתתפותו בהוצאות ישירות לגזברות הרשות המקומית, או כאשר למחלקה לש"ח הכנסות אחרות. לא ימולא בטופס זה טורים יב, יג, יד. סיכום טור י' (כאשר מדווח על הוצאות) וסיכום טור י"א (כאשר מדווח על תקבולים כהשתתפות בהוצאות הנ"ל, או כהשתתפות בהוצאות אחרות שבוצעו בקבצים ממוכנים) ירשמו בטופס "ריכוז הוצאות המחלקה לש"ח ע"י הרשות" כדלהלן:
 - א. הוצאות - עמודות הוצאות הלשכה.
 - ב. תקבולים - עמודות 37-47: השתתפות צד ג'.
8. כאשר הפונה משלם השתתפותו ישירות לנותן השירות (ספק) לא ימולאו בטופס זה טורים י' ו-י"א. סיכום טור י"ד בלבד ירשם בטופס ריכוז הוצאות הרשות בעמודות הוצאות הלשכה.
9. כאשר מדווח על הוצאה כגון פעילות קהילתית/קבוצתית, הדווח ימולא בכל העמודות פרט לעמודות ג' ו' (בעמודה י"ד ימולא הסכום ששולם ע"י המחלקה לש"ח לספק, גם כאשר אין השתתפות פונה).
10. יש להקפיד על ביצוע ודווח ההוצאות עפ"י הוראות התע"ס.
11. **תפוצה:**
 - מקור + עותק 1 - ראש ענף (תקציב רשויות מקומיות).
 - עותק 2 - המחלקה לש"ח (עובד מינהל וזכאות).
 - עותק 3 - גזבר הרשות המקומית.

**ילדים יתומים מאב ומאם בגין תאונות דרכים
או מקרה עוולה אחר השוהים במשפחת אומנה***

- (1) לילדים ימונו 2 אפוטרופוסים אחד לגוף ואחד לרכוש.
- (2) אם הילדים הושמו במשפחה אומנת של קרובי משפחה, תבחן אפשרות לפעול למנותם לאפוטרופוסים לגוף אך לא לרכוש. אם בתקופת המשבר הראשונית יתעורר הצורך למנות קרוב משפחה המגדל את הילדים כאפוטרופוס גם לרכוש, יש לפעול למנוי זמני בלבד, כאשר יוכרו כמשפחת אומנה יש מיידית למנות אפוטרופוס אחר לרכוש. כל זאת תוך כדי ידוע המשפחה המגדלת בכל שלב.
- (3) לוועדת תכנון, טיפול והערכה יוזמן גם האפוטרופוס על הרכוש. תבנה תוכנית טיפולית משותפת, בה יובהרו אלו צרכים של הקטין ממומנים על ידי המשרד. אם קיימים צרכים נוספים שאין המשרד מממן, יתבקש האפוטרופוס על הרכוש לפעול למימון אותם הצרכים הנוספים, ובהתאם לצורך לקבל אישור בית המשפט או האפוטרופוס הכללי.
- (4) במקרים שהילדים התייתמו עקב תאונת דרכים.
 - א. על העו"ס המטפל ברשות המקומית ליידע את הפיקוח המחוזי של השירות לילד ונוער במשרד על האירוע: סוג האירוע, מועד קרות האירוע.
 - ב. המשרד יפנה לפרקליטות המדינה לתבוע את חברת הביטוח על הוצאות המדינה בגידול הילדים עד גיל 18.